

PRAWO KARNE WYKONAWCZE

ZAGADNIENIA PROCESOWE

Anna Gerecka-Żołyńska
Wojciech Sych

SERIA AKADEMICKA

LEX

a Wolters Kluwer business

PRAWO KARNE WYKONAWCZE ZAGADNIENIA PROCESOWE

Anna Gerecka-Żołyńska
Wojciech Sych

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2014

Stan prawny na 1 sierpnia 2014 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Ewa Wysocka

Łamanie
Wolters Kluwer

Poszczególne części napisali:
Anna Gerecka-Żołyńska – rozdziały 1–6 oraz 10–12
Wojciech Sych – rozdziały 7–9

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN: 978-83-264-3405-1

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11
Wykaz literatury podstawowej	13
CZĘŚĆ OGÓLNA	
Rozdział pierwszy	
Prawo karne wykonawcze. Wiadomości wstępne	17
Literatura zalecana	17
1.1. Pojęcie prawa karnego wykonawczego	17
1.2. Prawo karne wykonawcze a prawo karne materialne	20
1.3. Prawo karne wykonawcze na tle prawa karnego procesowego	22
1.4. Międzynarodowe i europejskie standardy ochrony praw człowieka w obrębie prawa karnego wykonawczego	23
1.5. Konstytucyjne gwarancje w zakresie pozbawienia wolności	31
Rozdział drugi	
Źródła prawa karnego wykonawczego w Polsce	33
Literatura zalecana	33
Rozdział trzeci	
Charakterystyka postępowania karnego wykonawczego	43
Literatura zalecana	43
3.1. Pojęcie postępowania karnego wykonawczego	43
3.2. Zasady prawa karnego wykonawczego i zasady procesu karnego w postępowaniu karnym wykonawczym	48
3.3. Klasyfikacja i stabilność decyzji procesowych w stadium wykonawczym procesu karnego	55
Rozdział czwarty	
Procesowe aspekty wykonywania kary i innych środków penalnych w stadium wykonawczym	61
Rozdział piąty	
Uczestnicy postępowania karnego wykonawczego i ich procesowa pozycja	68
Literatura zalecana	68

5.1.	Skazany jako strona postępowania karnego wykonawczego	68
5.1.1.	Pojęcie skazanego	68
5.1.2.	Procesowe prawa i obowiązki skazanego	70
5.1.3.	Udział obrońcy w postępowaniu karnym wykonawczym	71
5.2.	Organy postępowania i ich kompetencje w stadium wykonawczym procesu karnego	73
5.2.1.	Organy sądowe	73
5.2.2.	Organy funkcyjnie związane z sądem	74
5.2.3.	Organy pozasądowe	75
5.3.	Prokurator	77
5.4.	Rzecznik Praw Obywatelskich	79

Rozdział szósty

Procesowe aspekty nadzoru penitencjarnego	81
--	-----------

CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA

Rozdział siódmy

Wykonywanie kary grzywny	85
Literatura zalecana	85
7.1. Uwagi ogólne	85
7.2. Dobrowolne wykonanie grzywny	86
7.3. Wykonanie grzywny w drodze egzekucji	87
7.4. Wykonanie grzywny w formie zastępczej	88
7.5. Kara zastępcza pozbawienia wolności	91
7.5.1. Skierowanie kary zastępczej do wykonania	92
7.5.2. Redukcja kary zastępczej	93
7.6. Rozłożenie grzywny na raty	94
7.7. Odwołanie rozłożenia grzywny na raty	96
7.8. Umorzenie grzywny	96
7.9. Wstrzymanie wykonania kary zastępczej	97
7.10. Należności sądowe	98
7.11. Zagadnienia procesowe	98
7.12. Wykonanie grzywny w sprawach z kodeksu karnego skarbowego	99

Rozdział ósmy

Wykonywanie kary ograniczenia wolności	100
Literatura zalecana	100
8.1. Uwagi ogólne. Cel kary ograniczenia wolności	100
8.2. Miejsce wykonywania kary ograniczenia wolności. Właściwość sądu	102
8.3. Organizowanie wykonania kary ograniczenia wolności połączonej z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne	103
8.4. Wykonywanie kary połączonej z potrącaniem części wynagrodzenia	106
8.5. Modyfikacje w wykonaniu kary ograniczenia wolności	108
8.6. Odroczenie i przerwa w wykonaniu kary ograniczenia wolności	109
8.7. Kara zastępcza pozbawienia wolności	113

8.8.	Uznanie kary ograniczenia wolności za wykonaną	115
8.9.	Zwolnienie skazanego od reszty kary ograniczenia wolności	116
8.10.	Zagadnienia procesowe	117

Rozdział dziewiąty

Wykonywanie kary pozbawienia wolności	119
Literatura zalecana	119
9.1. Uwagi wstępne. Cele wykonania kary pozbawienia wolności	120
9.2. Rodzaje i typy zakładów karnych. Systemy wykonywania kary	120
9.3. Klasyfikacja skazanych	128
9.4. Rozpoczęcie odbywania kary	134
9.5. Prawa i obowiązki skazanych	136
9.5.1. Podstawowe prawa skazanego	137
9.5.2. Warunki bytowe	139
9.5.3. Łączność ze światem zewnętrznym	142
9.5.4. Aktywność skazanego	143
9.5.5. Wolność religijna	145
9.5.6. Inne prawa skazanego	145
9.5.7. Obowiązki skazanego	147
9.6. System nagród i kar	148
9.7. Odroczenie wykonania i przerwa w wykonaniu kary pozbawienia wolności ..	152
9.7.1. Uwagi wstępne	152
9.7.2. Odroczenie wykonania kary	153
9.7.3. Przerwa w wykonaniu kary	157
9.7.4. Zagadnienia procesowe	161
9.8. Warunkowe zwolnienie	162
9.9. Zagadnienia procesowe	168
9.10. Zwolnienie z zakładu karnego	170
9.11. Wykonywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego	173
9.11.1. Uwagi wstępne	173
9.11.2. Pojęcia podstawowe	174
9.11.3. Warunki odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego	176
9.11.4. Obowiązki skazanego	176
9.11.5. Organizowanie i kontrolowanie wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego	179
9.11.6. Zagadnienia procesowe	179

Rozdział dziesiąty

Wykonywanie środków karnych	181
Literatura zalecana	181
10.1. Uwagi ogólne	181
10.2. Pozbawienie praw publicznych	182
10.3. Zakazy, nakazy i obowiązek	183
10.4. Przepadek	186
10.5. Naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka i świadczenie pieniężne	188

10.6. Podanie wyroku do publicznej wiadomości	189
Rozdział jedenasty	
Wykonywanie tymczasowego aresztowania	190
Literatura zalecana	190
Rozdział dwunasty	
Wykonywanie orzeczeń o zastosowaniu środków zabezpieczających (wybrane zagadnienia procesowe)	193
Literatura zalecana	193

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k. z 1969 r. – ustawa z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 13, poz. 94 z późn. zm.)
- k.k.s. – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- k.k.w. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)
- k.k.w. z 1969 r. – ustawa z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 13, poz. 98 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.w. – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.)
- MPPOiP – Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych przyjęty dnia 16 grudnia 1966 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167, załącznik)
- u.p.e.a. – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.)
- u.s.p. – ustawa z dnia 7 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 427)

- ustawa o RPO – ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.)

Czasopisma, publikatory

- Biuletyn RPO – Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich
Dz. U. – Dziennik Ustaw
OSA – Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
Pal. – Palestra
PiP – Państwo i Prawo
Prok. i Pr. – Prokuratura i Prawo
PS – Przegląd Sądowy
PWP – Przegląd Więziennictwa Polskiego

Inne

- ENA – europejski nakaz aresztowania
MS – Minister Sprawiedliwości
ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych
RPO – Rzecznik Praw Obywatelskich
SN – Sąd Najwyższy
TK – Trybunał Konstytucyjny
ZO – Zgromadzenie Ogólne

WPROWADZENIE

Istniejący w systemie prawa polskiego od 1970 r.¹ podział szeroko rozumianego prawa karnego na trzy dyscypliny – prawo karne materialne, postępowanie karne i prawo karne wykonawcze – ma już utrwalony charakter. Choć każda z nich reguluje, co do zasady, inną grupę stosunków społecznych i prawnych, nie stanowi jednocześnie przedmiotowo całkowicie odrębnej, zamkniętej całości. Wszak – pomijając w tym miejscu szczegółowe rozważania co do charakteru norm zawartych przez ustawodawcę w poszczególnych kodeksach – zasygnalizować należy, że przepisy regulujące kwestie wykonania orzeczeń znajdują się nie tylko w kodeksie karnym wykonawczym, lecz także w kodeksie karnym oraz w kodeksie postępowania karnego. Ta ostatnia okoliczność nie zmienia jednak faktu o wielkiej doniosłości, że wolą ustawodawcy było ujęcie istoty zagadnień związanych z wykonywaniem orzeczeń w odrębnym kodeksie.

Jest kwestią najzupełniej zrozumiałą, że problematyka wykonania orzeczeń zamyka tę kodeksową triadę prawa karnego. Wydaje się jednak ze wszech miar godne podkreślenia, że cała sfera zagadnień związanych z wykonaniem orzeczeń, rozumianych jako rozstrzygnięcie o przedmiocie procesu, stanowi jednocześnie ostatnie stadium procesu karnego².

Niniejszy podręcznik obejmuje podstawowy zakres wiedzy z obszaru prawa karnego wykonawczego. Omówiono w nim wszystkie instytucje wykonawczego stadium procesu, przy zachowaniu systematyki kodeksu, w odniesieniu do stanu prawnego obowiązującego w dniu 1 sierpnia 2014 r. W szczególności jednak sposób położony został nacisk na przybliżenie wszelkich zagadnień o charakterze procesowym. W tym zakresie nie ograniczono się jedynie do omówienia odpowiednich rozdziałów części ogólnej kodeksu karnego wykonawczego, lecz zwrócono uwagę na liczne kwestie procesowe związane z poszczególnymi instytucjami jego części szczególnej. Doświadczenie nieuchronnie prowadzi bowiem do wniosku, że normy prawa materialnego stają się plastyczne i zarazem zrozumiałe dzięki trafnemu zastosowaniu właściwych norm procesowych.

Podręcznik kierowany jest przede wszystkim do studentów prawa, administracji, pedagogiki i resocjalizacji. Autorzy mają jednocześnie nadzieję, że będzie on przydatny również dla aplikantów poszczególnych zawodów prawniczych, a także dla praktyków – sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych oraz kuratorów.

Podręcznik stanowi rezultat pracy dwojga autorów, którzy indywidualnie opracowali: Anna Gerecka-Żołyńska rozdziały 1–6, 10, 11, 12, zaś Wojciech Sych rozdziały 7–9.

---

¹ Kodeks karny, kodeks postępowania karnego i kodeks karny wykonawczy, wszystkie uchwalone 19 kwietnia 1969 r., weszły w życie 1 stycznia 1970 r.

² Por. M. Cieślak, *Polska procedura karna. Podstawowe założenia teoretyczne*, Warszawa 1971, s. 52 i n.

WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ

Komentarze

- Z. Hołda, K. Postulski, *Prawo karne wykonawcze. Komentarz*, Gdańsk 2005
S. Lelental, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2010
S. Paweła, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 1994
K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2012

Podręczniki

- J. Hołda, Z. Hołda, B. Żórawska, *Prawo karne wykonawcze*, Warszawa 2012
S. Lelental, *Wykład prawa karnego wykonawczego z elementami polityki kryminalnej*, Łódź 1996
S. Paweła, *Prawo karne wykonawcze*, Warszawa 2007
T. Szymanowski, *Prawo karne wykonawcze i polityka penitencjarna*, Warszawa 2014

CZĘŚĆ OGÓLNA

PRAWO KARNE WYKONAWCZE. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

Literatura zalecana

J. Barcik, T. Srogosz, *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2007; L. Bogunia, T. Kalisz, *Pojęcie i nauka prawa karnego wykonawczego. Uwagi na tle procesu wyodrębnienia dyscyplin naukowych prawoznawstwa* (w:) red. A. Błachnio-Parzych, J. Jakubowska-Hara, J. Kosonoga, H. Kuczyńska, *Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga Jubileuszowa Prof. Jana Skupińskiego*, Warszawa 2013; M. Cieślak, *Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia, Dzieła wybrane*, T. III, red. S. Waltoś, Kraków 2011; W. Daszkiewicz, *Proces karny. Część ogólna*, Poznań 1995; E. Dawidziuk, *Traktowanie osób pozbawionych wolności we współczesnej Polsce na tle standardów międzynarodowych*, Warszawa 2013; M. Freeman, *Prawa człowieka*, Warszawa 2007; L. Gardocki, *Prawo karne*, Warszawa 2003; W. Kulesza, *Zniesławienie, zniewaga (ochrona czci i godności osobistej w polskim prawie karnym – zagadnienia podstawowe)*, Warszawa 1984; S. Lelental, *Prawo karne wykonawcze*, Warszawa 1990; S. Paweła, *Prawo karne wykonawcze. Zarys wykładu*, Warszawa 2007; M. Płatek, *Wybrane zasady i instytucje kodeksu karnego wykonawczego z 1997 r. w świetle europejskich reguł więziennych z 11 stycznia 2006 r.* (w:) red. S. Lelental, G.B. Szczygieł, *X lat obowiązywania kodeksu karnego wykonawczego*, Białystok 2009; K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2012; A. Przyborowska-Klimczak, *Prawo międzynarodowe publiczne. Wybór dokumentów*, Lublin 2006; J. Śliwowski, *Sędzia penitencjarny i sąd penitencjarny w nowym ustawodawstwie karnym*, *Nowe Prawo* 1969, nr 7–8; A. Tobis, *Prawo penitencjarne i polityka penitencjarna*, Poznań 1978; A. Wyzomska, *Umowy międzynarodowe. Teoria i praktyka*, Warszawa 2006.

1.1. Pojęcie prawa karnego wykonawczego

Wyjaśniając pojęcie prawa karnego wykonawczego, trzeba zauważyć, że jego pełne zaplecze w postaci ustawy pojawiło się dopiero w 1970 r. wraz z wprowadzeniem pierwszego polskiego kodeksu karnego wykonawczego. W polskim systemie wymiaru sprawiedliwości kwestia wykonywania kar

i innych środków penalnych posiada na tyle istotne znaczenie, że unormowana została w sposób kompleksowy w odrębnym kodeksie, co ostatecznie potwierdziło proponowany już wcześniej w doktrynie trójpodział na prawo karne materialne, prawo karne procesowe i prawo karne wykonawcze. Koncepcja trójpodziału prawa karnego na prawo materialne, procesowe i wykonawcze pojawiła się w latach 30. ubiegłego wieku, a jej pomysłodawcą był E.S. Rappaport³.

Wśród powodów przemawiających za wydzieleniem prawa karnego wykonawczego jako odrębnej dyscypliny prawniczej wskazać można przede wszystkim na odejście od kary odwetowej w kierunku kary celowej, ideę humanizacji kary w trakcie jej wykonania, a zwłaszcza jurydyzację procesu wykonawczego – wynikającą z założeń nowoczesnego wymiaru kary – poprzez możliwość modulowania orzeczonych kar i środków penalnych już w trakcie ich wykonania, w sposób odpowiedni do resocjalizacji skazanego. Zwraca jednak uwagę, że przepisy kodeksu karnego wykonawczego unikają pojęcia „resocjalizacja”, stąd można je oceniać jako nie do końca sprecyzowane. W doktrynie zaleca się więc pojmowanie „resocjalizacji” na gruncie prawa karnego wykonawczego, jako pozytywne oddziaływanie na skazanego, pozbawione odwetu, sprzyjające jego interesom prawnym⁴.

pojęcie prawa
karnego
wykonawczego

Przez pojęcie prawa karnego wykonawczego należy rozumieć ogół norm prawnych, regulujących wykonywanie kar i innych środków penalnych, tj. środków karnych, środków probacyjnych, środków zabezpieczających oraz środków przymusu, przewidzianych w prawie karnym (zarówno materialnym, jak i procesowym), prawie karnym skarbowym oraz prawie wykroczeń, wymierzonych w prawomocnych lub podlegających wykonaniu decyzjach sądowych. Wskazane normy posiadają zarówno materialny, jak i procesowy charakter. O ile jednak normy o charakterze materialnym dotyczą wykonywania kar i środków karnych, o tyle normy o charakterze wykonawczo-procesowym regulują kwestie związane z przebiegiem postępowania wykonawczego.

Konstrukcja pojęcia prawa karnego wykonawczego pozostaje w ścisłym związku z art. 1 § 1 k.k.w., który określa przedmiotowy zakres stosowania przepisów kodeksu karnego wykonawczego, przyjmując, że znajduje on zastosowanie przy wykonywaniu orzeczeń w postępowaniu karnym, w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, w postępowaniu w sprawach o wykroczenia oraz kar porządkowych i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności.

³ Zob. J. Śliwowski, *Sędzia penitencjarny i sąd penitencjarny w nowym ustawodawstwie karnym*, Nowe Prawo 1969, nr 7–8, s. 1071.

⁴ Zob. W. Daszkiewicz, *Proces karny. Część ogólna*, Poznań 1995, s. 13; M. Płatek, *Wybrane zasady i instytucje kodeksu karnego wykonawczego z 1997 r. w świetle europejskich reguł więziennych z 11 stycznia 2006 r.* (w:) red. S. Leleńtal, G.B. Szczygieł, *X lat obowiązywania kodeksu karnego wykonawczego*, Białystok 2009, s. 7.

Określając bazę norm o charakterze materialnym związanych z pojęciem prawa karnego wykonawczego, trzeba uwzględnić również prawo wykroczeń i prawo karne skarbowe. Zapadłe w nich bowiem orzeczenia wykonywane są na zasadach określonych w kodeksie karnym wykonawczym, z uwzględnieniem różnic w odniesieniu do wykonywania orzeczeń dotyczących przestępstw i wykroczeń skarbowych wynikających z postanowień kodeksu karnego skarbowego. Z treści art. 178 § 1 k.k.s. wynika, że do wykonywania orzeczeń w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu karnego wykonawczego, o ile przepisy kodeksu karnego skarbowego nie stanowią inaczej.

pojęcie prawa karnego wykonawczego a prawo karne skarbowe

Z kolei kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia w ogóle nie reguluje kwestii dotyczących wykonywania wydawanych w ramach tego postępowania orzeczeń, a więc przy ich wykonywaniu w pełni znajdują zastosowanie rozwiązania zawarte w części ogólnej kodeksu karnego wykonawczego⁵.

pojęcie prawa karnego wykonawczego a postępowanie w sprawach o wykroczenia

Normy prawa karnego wykonawczego określają nie tylko tryb prowadzący do wykonania orzeczonych kar lub środków penalnych, ale wskazują również zadania, jakie w wyniku ich wykonywania powinny zostać zrealizowane. Podstawowym zadaniem na gruncie prawa karnego wykonawczego jest zabezpieczenie prawidłowego wykonania kary i środków penalnych, przy czym jego realizacja wyznacza dwa kierunki działań. Z jednej strony działania te koncentrują się wokół skazanego i łączą się bezpośrednio z kwestią indywidualizacji wykonania wymierzonej kary lub zastosowanego środka. Z drugiej natomiast obejmują organy postępowania wykonawczego, zobowiązując je do działania w granicach ustawy, w sposób w niej przewidziany. W prawie wykonawczym obok zadań wyróżnia się także jego cele, które odpowiadają zadaniom, jakie ustawodawca i sąd wymierzający karę wiązali z zastosowaniem określonej kary, środka karnego, środka zabezpieczającego lub probacyjnego⁶.

zadania prawa karnego wykonawczego

Wskazując cele prawa karnego wykonawczego, trzeba jednak pamiętać, że stadium wykonawcze zajmuje ostatni odcinek na osi czasu przedstawiającej przebieg postępowania karnego i posiada zupełnie odmienny charakter od poprzedzających go stadiów, tj. postępowania przygotowawczego i postępowania jurysdykcyjnego, co w odpowiednim zakresie modeluje też cele tego postępowania. Stanowiące impuls do otwarcia postępowania wykonawczego orzeczenie sądu zobowiązuje do skoncentrowania uwagi przede wszystkim na skazanym, zwłaszcza poprzez propozycję objęcia go procesem resocjalizacji.

cele prawa karnego wykonawczego

Wyodrębnioną w prawie karnym wykonawczym część stanowi posiadające węższy zakres przedmiotowy prawo penitencjarne. W doktrynie zaproponowano kilka definicji prawa penitencjarnego, zróżnicowanych właśnie ze względu na wielkość zakresu jaki w obrębie prawa wykonawczego powierza

pojęcie prawa penitencjarnego

⁵ Zob. K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 27.

⁶ Zob. S. Paweła, *Prawo karne wykonawcze. Zarys wykładu*, Warszawa 2007, s. 18; S. Leleńtal, *Prawo karne wykonawcze*, Warszawa 1990, s. 9.

PRAWO KARNE WYKONAWCZE

ZAGADNIENIA PROCESOWE

Anna Gerecka-Żołyńska – doktor habilitowany nauk prawnych, adiunkt w Zakładzie Postępowania Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; autorka publikacji z zakresu prawa karnego procesowego oraz prawnej ochrony dóbr kultury.

Wojciech Sych – doktor nauk prawnych; sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu i sędzia penitencjarny; wykładowca w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury; członek Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego; autor publikacji obejmujących problematykę karnoprosesową.

■ Podręcznik w sposób usystematyzowany przedstawia najważniejsze zagadnienia prawa karnego wykonawczego. W pierwszej części opracowania zaprezentowano m.in.: źródła prawa karnego wykonawczego, standardy międzynarodowe, uczestników postępowania wykonawczego oraz ich pozycję w tym postępowaniu. W drugiej części książki zostały zawarte informacje dotyczące poszczególnych kar, środków karnych, tymczasowego aresztowania i środków zabezpieczających. Autorzy omówili praktyczne aspekty ich wykonywania. Uwzględnili przy tym sytuacje wątpliwe, zwłaszcza w obrębie wykonywania kary pozbawienia wolności i grzywny.

■ Publikacja przeznaczona jest przede wszystkim dla studentów prawa, administracji, pedagogiki i resocjalizacji. Może być również pomocna dla aplikantów zawodów prawniczych oraz praktyków.

ISBN 978-83-264-3405-1

9 788326 434051

Cena 59 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326434051 M01P01